

Τράπεζα θεμάτων Αντιγόνης Β' Λυκείου

GI_V_AEG_0_18115

Θέμα 405^ο Σοφοκλέους, Αντιγόνη, στ. 746-761

Α. ΚΕΙΜΕΝΟ

- ΚΡ. Ὡ μιαρὸν ἦθος καὶ γυναικὸς ὕστερον.
ΑΙ. Οὐ τὰν ἔλοις ἦσσω γε τὰν αἰσχροῶν ἐμέ.
ΚΡ. Ὁ γοῦν λόγος σοι πᾶς ὑπὲρ κείνης ὄδε.
ΑΙ. Καὶ σοῦ γε κάμοῦ, καὶ θεῶν τῶν νερτέρων.
ΚΡ. Ταύτην ποτ' οὐκ ἔσθ' ὡς ἔτι ζῶσαν γαμεῖς. 750
ΑΙ. Ἦδ' οὖν θανεῖται καὶ θανοῦσ' ὀλεῖ τινα.
ΚΡ. Ἦ κάπαπειλῶν ᾧδ' ἐπεξέρχη θρασύς;
ΑΙ. Τίς δ' ἔστ' ἀπειλὴ πρὸς κενὰς γνώμας λέγειν;
ΚΡ. Κλαίων φρενώσεις, ἂν φρενῶν αὐτὸς κενός.
ΑΙ. Εἰ μὴ πατήρ ἦσθ', εἶπον ἂν σ' οὐκ εὖ φρονεῖν. 755
ΚΡ. Γυναικὸς ἂν δούλευμα, μὴ κώτιλλέ με.
ΑΙ. Βούλει λέγειν τι καὶ λέγων μηδὲν κλύειν;
ΚΡ. Ἄληθες; ἀλλ' οὐ, τόνδ' Ὀλυμπον, ἴσθ' ὅτι,
χαίρων ἐπὶ ψόγοισι δεννάσεις ἐμέ.
Ἄγαγε τὸ μῖσος, ὡς κατ' ὄμματ' αὐτίκα 760
παρόντι θνήσκη πλησία τῷ νυμφίῳ.

Β. ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ

1. Να μεταφραστεί το τμήμα: Ὡ μιαρὸν ἦθος ... εἶπον ἂν σ' οὐκ εὖ φρονεῖν.

(Μονάδες 30)

ΚΡΕΩΝ

Πρόστυχε χαρακτήρα και δούλε μιας γυναίκας.

ΑΙΜΩΝ

Ναι (μπορεί να είμαι δούλος), αλλά δεν μπορείς να με βρεις να υποκύπτω σε αισχρές πράξεις.

ΚΡΕΩΝ

Όλα βέβαια αυτά εδώ τα λόγια σου (είναι) για εκείνη.

ΑΙΜΩΝ

Και για σένα βέβαια και για μένα, και για τους θεούς του Κάτω Κόσμου (ενδιαφέρομαι).

ΚΡΕΩΝ

Με κανέναν τρόπο πια δεν θα παντρευτείς ποτέ αυτήν ζωντανή.

ΑΙΜΩΝ

Αυτή λοιπόν θα πεθάνει και με το θάνατό της θα καταστρέψει κάποιον.

ΚΡΕΩΝ

Αλήθεια, έρχεσαι εναντίον μου με τόσο θράσος, ώστε να με απειλείς ακόμα;

ΑΙΜΩΝ

Και τι απειλή είναι το να μιλά κανείς ενάντια σε ανόητες γνώμες;

ΚΡΕΩΝ

Με κλάματα θα με συνετίσεις, μολονότι ο ίδιος είσαι άμυαλος.

ΑΙΜΩΝ

Αν δεν ήσουν πατέρας μου, θα έλεγα ότι εσύ δεν σκέφτεσαι σωστά.

2. Σε ποιο χώρο διεξάγονταν οι δραματικοί αγώνες στην αρχαία Αθήνα; Να περιγράψετε τα στάδια διαμόρφωσής του.

(Μονάδες 10)

Οι δραματικοί αγώνες συνδέονται με την αρχαία Αθήνα και ιδιαίτερα με το θέατρο του Διονύσου. Η διεξαγωγή των αγώνων αυτών στον ιερό χώρο του Διονύσου άρχισε να γίνεται μετά την οικοδόμηση του ναού προς τιμή του θεού. Διαμορφώθηκε, λοιπόν, η νότια πλευρά της Ακρόπολης, έτσι ώστε να συμπεριλάβει τον χώρο για τον κυκλικό λατρευτικό χορό, από τον οποίο προήλθε η ορχήστρα του θεάτρου, και τα εδώλια των θεατών. Μετά τα Μηδικά κατασκευάστηκαν στον ίδιο χώρο τα ξύλινα καθίσματα (*ικρία*) που χρησιμοποιούνταν ακόμη και κατά την περίοδο των τριών τραγικών καθώς και του Αριστοφάνη. Με τον καιρό άρχισε η αντικατάσταση των ξύλινων εδωλίων με λίθινα, η οποία ολοκληρώθηκε επί άρχοντος Λυκούργου, γύρω στα 330 π.Χ.

3. α) Να σημειώσετε στον παρακάτω πίνακα με Χ πέντε λέξεις (απλές ή σύνθετες) που είναι ετυμολογικά συγγενείς με το ρήμα λέγω.

λόγος	απόρρητος
έπος	διάρρηξη
ρήμα	επομένως
επόπτης	ρήτορας
κατάληξη	υποψία

(Μονάδες 5)

Λόγος, έπος, ρήμα, απόρρητος, ρήτορας.

β) *ἔλοις, ὀλεῖ, κλαίων, χαίρων, θνήσκη*: Να γράψετε μία ομόρριζη λέξη, απλή ή σύνθετη, της αρχαίας ή της νέας ελληνικής γλώσσας για καθεμία από τις παραπάνω λέξεις του κειμένου.

(Μονάδες 5)

ἔλοις → αναίρεση
ὀλεῖ → πανωλεθρία
κλαίων → κλαυθμός
χαίρων → χαιρεκακία
θνήσκη → θνησιγενής

Επιμέλεια: Αικατερίνη Ανδρικοπούλου - Φιλόλογος